

Kedves Főtitkár Úr!

Kérésedre a 2008. június 28-i közgyűlésre a Magyar Történelmi Társulat Kelet-dunántúli csoportjának munkájáról a következőkben számolok be.

I. Szervezeti kérdés

A Magyar Történelmi Társulat Kelet-dunántúli csoportja a társulat kebelén belül 1963-ban alakult meg. A csoport vezetője azóta dr. Farkas Gábor volt. Kollégánk nyugalomba vonulása indította minket arra, hogy a szakmai közösség szervezetét megújítsuk, amit 2005. március 9-én tartott ülésünkön elhatároztunk. Háttérintézményként a székesfehérvári Kodolányi János Főiskola, szellemi műhelyként pedig a főiskola Társadalomtudományi Tanszéke valamint a Kulturális Tanulmányok Tanszéke segítségére azóta is számíthatunk.

A Kodolányi János Főiskolán 2007-ben alakult Történelmi Műhely vezetője Dr. Izsák Lajos és Dr. Szakály Sándor.

2008. február 26-án alakult meg a Kodolányi János Főiskolán a Hungarológiai Műhely.

1. A magyar kulturális külpolitika, ezen belül elsősorban a külföldi magyar intézetek, tanszékek és lektorátusok története;
2. Mások rólunk alkotott képének, illetve a magyarság önképének történelmi és szinkron vizsgálata;
3. A „hungarikumok” történelmi és szinkron vizsgálata az élet minden területén (ételektől kezdve a szokásokon át a nevezetes személyiségekig stb.);
4. A magyar irodalom (tágabban: művészeti ágak) külföldi recepciója a német, az angolszász és a francia nyelvterületen;
5. A magyar tudomány eredményeinek recepciója ugyanezen a nyelvterületeken, illetve ennek fordítottja;
6. A magyar étkezési és borászati kultúra hatása és nemzetközi kapcsolatai (történelmi és szinkron vizsgálat);
7. A magyar mint idegen nyelv oktatásának módszertani és egyéb problémái.

A műhely szakmai irányítói: Dr. Jankovics József és Dr. Ujváry Gábor

II. Programok

A Magyar Történelmi Társulat Kelet-dunántúli csoportja 2005. évi újjáalakulásakor vállalta, hogy évente egy aktuális történelmi kérdést helyez a középpontba, vagy egy adott évforduló kapcsán rendezvényt szervez, illetve annak szervezésében részt vesz. Ezen túlmenően a Magyar Tudomány Napjához kapcsolódóan konferenciát szervez.

Konferenciák szervezése a 2007 nyara óta eltelt időszakban:

2007. november 14-én rendeztük meg „Az élet tanítómestere? Történetírás, oktatás és kutatás a 19–21. századi Magyarországon” című konferenciát Székesfehérváron, a Kodolányi János Főiskolán.

A konferencia szervezője a Kodolányi János Főiskola Történelmi Műhelye, Kulturális Tanulmányok és Társadalomtudományi Tanszéke a Magyar Tudományos Akadémia Veszprémi Területi Bizottsága, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Levéltára, a Magyar Történelmi Társulat, az ELTE Történelmi Intézete, a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum és a Hadtörténetírás Alapítvány voltak.

A konferencia keretében került sor a Perjés Géza-díj átadására, melyet minden évben az a kutató kap, aki a hadtörténelem területén kimagasló tudományos munkát végez.

A szakmai szervezést a Kodolányi János Főiskola részéről Dr. Ujváry Gábor és Dr. Vizi László Tamás végezte.

A konferencia programját mellékletben a beszámolóhoz csatolom!

2008. május 9-10-én került megrendezésre „A 19–20. századi magyar–osztrák felsőoktatási kapcsolatokról” című nemzetközi konferencia a Kodolányi János Főiskola fürstenfeldi (Stájerország) oktatási központjában

A konferencia előadói a 19. század elejétől a 20. század végéig tartó időszakra koncentrálnak, a két állam felsőoktatási kapcsolataival foglalkoztak, szűkebben:

- osztrák hatások a magyar felsőoktatás reformintézkedéseiben;
- magyar diákok az osztrák tartományok és Ausztria felsőoktatási intézményeiben (kiemelten: Bécsi Egyetem, bécsi Műegyetem, bécsi Képzőművészeti Akadémia);
- magyar tanárok az osztrák, illetve osztrákok a magyar felsőoktatási intézményekben;
- a magyar és az osztrák „tudományos iskolák” közötti összeköttetések;
- magyar vonatkozású tárgyak, valamint a magyar mint idegen nyelv oktatása osztrák felsőoktatási intézményekben, illetve Ausztriához kapcsolódó tanulmányok a magyar egyetemeken;
- az Institut für österreichische Geschichtsforschung hatása a magyar történettudományra;
- bár nem felsőfokú intézmény, a Theresianum történetét, magyar hallgatókra gyakorolt hatását, magyar tanárainak munkásságát is ide vehetjük.

A konferencia szervezői:

- ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár
- Magyar Történelmi Társulat
- Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár
- Magyar Tudományos Akadémia Művelődéstörténeti Bizottsága
- Österreichische Gesellschaft für Wissenschaftsgeschichte
- Archiv der Universität Wien

A szakmai szervezést az ELTE-ről Dr. Szögi László, az Egyetemi Könyvtár főigazgatója, a Kodolányi János Főiskoláról Dr. Ujváry Gábor intézetvezető, az Archiv der Universität Wien, illetőleg az Österreichische Gesellschaft für Wissenschaftsgeschichte részéről Dr. Kurt Mühlberger igazgató végezte.

Évfordulós rendezvények

A Szent Imre év kapcsán több rendezvényre és szakmai programra került sor, melyet Dr. Demeter Zsófia múzeumigazgató, főiskolai tanár koordinált. Ezek közül a legfontosabbak: Történeti kutatás az 1930-31-es Szent Imre év országos és székesfehérvári rendezvényeit feltárandó. Demeter Zsófia kutatásait bemutató tanulmány két részben két kötetben jelenik meg.

Demeter Zsófia: Csak a kő mutatja helyét. Turán (XXXVII) X. évf. 1. szám. 2007. január-március. 13-20.

Demeter Zsófia: "Szent Imre, Isten leventéje" In.: Lőrincz Tamás szerk.: Az ezeréves ifjú. Tanulmányok Szent Imre herceg 1000 évéről. Szent Imre Templom. Székesfehérvár, 2007. A szent Imre jubileumi év. 125-162.

Gróf Batthyány Lajos bicentenáriuma kapcsán is számos rendezvényre került sor város és megyeszerte. Demeter Zsófia előadásai:

Gróf Batthyány Lajos bicentenáriuma. Polgárdi, Művelődési Központ. 2007. április 20.

Gróf Batthyány Lajos miniszterelnök. 2007. október 4. Szent István Király Múzeum.

Gróf Batthyány Lajos vértanúsága. Szabadbattyán ünnepi beszéd. 2007. október 5.

Gróf Batthyány Lajos élete. Dunaújváros, Intercisa Múzeum. 2007. október 18.

Az 1849-es székesfehérvári vértanúkra emlékezve Demeter Zsófiának és Vizi László Tamásnak jelent meg tanulmánya.

II. Tudományos ismeretterjesztés

Fontosnak tartjuk a tudományos ismeretterjesztést a fiatalok, középiskolások- és a felsőoktatásban résztvevők körében. Ennek érdekében országos történelmi, diplomáciatörténelmi és hadtörténelmi vetélkedőt szerveztünk - melyre a határon túli középiskolák is jelentkezhetnek - a Kodolányi János Főiskola Társadalomtudományi Tanszéke, a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum, a Hadtörténetírás Alapítvány, illetve a Rubicon történelmi folyóirat, valamint a Duna TV együttműködésében,

Az Osztrák-Magyar Monarchia és Balkán címmel

Ezeken kívül csoportunk tagjai az évfordulós és iskolai történelmi vetélkedőkben vettek részt (városi szintű 1848-as vetélkedő, Iskolatörténelmi vetélkedők, Éremgyűjtők Országos Találkozója stb.)

III. Fontos terepnek tekintjük a **történelmi kutatást**. Csoportunk tagjainak szerteágazó kutatási- és munkaprogramja összefogása érdekében megalakult a Kodolányi Főiskola keretein belül a Történelmi Műhely, s a jövőben a főiskola támogatásával egy történelmi folyóirat indítását tervezzük. Elhatározott célunk, hogy a műhelybeszélgetéseken körvonalazandó program szerint lehetőleg fiatal kutatókat, hallgatókat is bevonjunk a történelmi kutatásba és a történelmi ismeretterjesztésbe

Székesfehérvár, 2008. június 27.

Dr. Vizi László Tamás